OPINIONS

Nº 39 - Any 2012

La decadència

Diuen els entesos que, per als humans, la decadència, comença a sorgir d'una manera suau a partir dels 20 anys.

Pot ser sí. Però, per sort, no ens n'adonem, fins a arribar a certa edat.

Quasi sempre, en llenguatge col·loquial diem amb un somriure, però, amb un fons d'inquietud, "Em faig vell o vella, el meu cos i el meu cap no responen com temps enrere".

¿Volem dir amb aquestes paraules que estem experimentant un canvi físic o psíquic i que potser la decadència ja ha començat...?

Fent un petit resum de què està compost l'esser humà, podríem definir d'una manera planera que, de dues parts: la física i la psíquica. La física: la configura tot el relacionat amb la matèria: pell, ossos, muscles, nervis, aparell digestiu, respiratori, urinari, genital, etc. amb tots els seu components.

La psíquica: és la que fa referència a la nostra ment, la qual, acull totes les funcions sensitives i emocionals que fan que, en el decurs de la nostra vida, actuem d'una manera o d'una altra.

Si analitzem la part física: ¿Quan sembla que pot començar la seva decadència...?

¿Quan notem un cansament fora de mida davant el que requereix un esforç físic com: caminar, pujar escales o la pràctica d'algun esport...?.

¿Quan algú ens pregunta com estem i responem: bé... "si no fos..."

¿Quan algú ens exterioritza el desig de compartir moments íntims d'estima que, en altres temps ens omplien de joia i, trobem un munt d'excuses per "fugir d'estudi"...?

¿Quan...? ¿quan...?

¡Quantes preguntes a fer i quantes respostes ens podrien donar a conèixer si la nostra decadència física (que sempre va acompanyada del pas del temps i no podem aturar) és a la porta o, ja ha travessat el seu llindar!

Però, ¿i l'altra... la psíquica? ¿Segueix els mateixos passos que la física...?

Evidentment que no. Trobaríem moltes persones que, malgrat el pas dels anys, la lucidesa els acompanya fins l'últim moment i, no hi té res a veure: ni el seu coeficient intel·lectual ni la manera com s'ha desenvolupat la seva vida.

Ningú sap amb exactitud què pot motivar el deteriorament de la ment però... ¿quins podrien ser els primers símptomes d'alarma?

¿Quan recordem amb detall, fets d'èpoques llunyanes i, alguns que han succeït en data propera quasi els hem oblidat...?

¿Quan notem que, d'una manera subtil, a familiars o a amics no els importa el que diem, malgrat en altres temps tothom ens escoltava com a portaveus d'una saviesa adquirida pel pas dels anys...?

¿Quan s'esdevé secundari el que en altres temps consideràvem essencial...?

¿Quan el temps ha transformat les decepcions en una mena d'enganyosa prudència o, de resignació...?

¿Quan pensem que les emocions, d'estima, d'amor, de sexualitat... són cosa de joves i carregats de conformitat decidim que, ja no ens cal el plaer d'acaronar o que ens acaronin, que ja hem fet tard per manifestar, o rebre l'amor o la passió d'una altra persona...?

¿Quan desitgem un lloc on regni el silenci per poder descansar el cos i la ment del batibull de cada dia o, d'un tumult de gent que ens aclapara...?

També, en aquest cas, trobaríem moltes preguntes a fer i moltes respostes... però, ni ha una que, per la seva rellevància, valdria la pena ens la plantegéssim.

¿Què passaria si ens aturéssim a pensar quin fóra el nostre comportament si se'ns diagnostiqués una malaltia d'aquelles que només la seva denominació no dóna lloc a dubtar de la seva importància i, sabéssim que només ens queda un petit temps de vida per poder gaudir plenament d'emocions que per motius varis encara no hem pogut assaborir...?

La doctora Elisabeth Kübler-Ros desprès d'haver estat al costat de molts malalts terminals diu que: Si es pregunta a una persona que té els dies comptats ¿què faria si se li brindés l'oportunitat d'allargar la seva vida un temps més del que la ciència ha previst...? La resposta gairebé en tots els casos ha estat aquesta:

<<M'arriscaria més. Perquè allò que volia fer i no vaig portar a terme pel què diran, o allò que volia dir i no vaig dir per pudor, o aquella expressió d'afecte, d'amor, de desig, que vaig reprimir per un sentit del ridícul excessiu, per un complex, o per por de no ser correspost... En aquest moment em sembla una nimietat absoluta davant el fet que tot s'acaba i que m'estic morint sense remei>>.

És, sens dubte, una resposta carregada de sinceritat i d'un gran sentit comú.

Ha de ser desesperant mirar enrere i, adonar-se, que tots aquells motius que, en el seu dia, ens varen privar de gaudir una il·lusió, un desig o un amor i... el sofriment que ens va causar el no poder dur a terme el seu acompliment, s'esdevé una poca-soltada davant la transcendència de la mort.

Comenta també la mateixa doctora que, quan pregunta a persones que degut a la seva malaltia són a la recta final sense esperances de futur... ¿què és el que encara els motiva per a viure? La resposta, quasi unànime, ha estat la mateixa... L'amor.

L'amor a la parella, als fills, als néts, a familiars, als amics, a una mascota...

L'amor és... un gran remei que pot ajudar a suportar grans mals en els que el cos i l'ànima es veuen afectats. És allò que dóna sentit a la vida, és... lo que dóna la força i el impuls necessari per llevar-nos cada matí i seguir endavant per un camí que no sempre és planer i ple de flors.

Però... hi ha un munt de gent que no reben amor en cap de les seves vessants i, sense rebre o poder donar un bocí de tendresa o d'estima, han deixat d'esforçar-se en el què fer quotidià. Per aquestes persones, la vida no té cap al·licient és un... sense sentit... els és igual viure que morir.

O a l'inrevés: també trobaríem persones que no tenen necessitat de donar i rebre res que pugui alterar el que creuen "la pau perfecta", passen per la vida practicant una filosofia estoica, distanciant-se de tot el que comporta emocions i expressions de sentiments de tota mena. Prefereixen més la tranquil·litat que els dóna el viure arrecerats sota el paraigua del "no sentir", abans que haver d'experimentar qualsevol tipus de neguit que els pugui commoure.

Res a objectar: És una manera com una altra de veure i viure la vida. Potser tenen raó emprant aquest comportament o... potser es perden amb aquesta actitud, el meravellós que és: poder gaudir des d'una petitesa material, fins la plenitud que pot proporcionar... el rebre i donar demostracions d'estima.

Una opinió personal:

Els que, per cronologia o per motius de salut som a la recta final del nostre camí i queda poc per gaudir de la vida. ¿Per què hem de deixar de fruir d'il·lusions i d'esperances...? ¿De què serveix, la resignació i la renúncia que amb un gran sacrifici hem emprat tantes vegades, davant la certesa que disposem de poc temps per acomplir les nostres ànsies...?

No cal estar pendent a tothora per si passa l'oportunitat d'aconseguir el que desitgem, però, potser, el saber percebre-la, no deixar que passi de llarg i gaudir-la fóra molt... gratificant.

La vida només es viu una vegada i, davant la incertesa de quan ha començat la nostra decadència i en quin moment s'accelerarà el mecanisme que irreversiblement ens portarà al final... ¿Per què no vivim amb intensitat la varietat d'emocions que se'ns poden presentar...?

Val més el trasbalsament que proporciona la satisfacció d'una emoció, compartir sentiments i trobar algú en qui poder recolzar-nos, sense recances i amb molt amor... que, caure en el victimisme d'un penediment, fruit del que podia haver estat i, per massa racionalisme no vam fruir, deixant-nos a última hora... el regust amarg del... ¡¡Ja no hi sóc a temps!!

Mª Mercè Usón